

ул. Македонија 12/3
Палата Македонија
Скопје, Р.Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@drz.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број:1203-192/7

Дата: 22.12.2009

**ДО
ГРАДОНАЧАЛНИКОТ НА ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУША**

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Предмет на овој Конечен извештај е извршената ревизија на финансиските извештаи на Буџетот на Општина Маврово и Ростуша за 2008 година, кои се прикажани на страните 7 и 8.

2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај е извршена согласно член 38 од Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа, член 2 став 1 и 2 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 9 од Законот за државна ревизија.

3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај, за финансиските извештаи на Буџетот на Општина Маврово и Ростуша за годините кои и претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.

4. Финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, застапуван од :

- Фуат Дурмиши, градоначалник на Општина Маврово и Ростуша во 2008 година.

5. Одговорност на ревизорите е да го издадат овој извештај, прикажан на страните од 1 до 6 и да дадат мислење за финансиските извештаи од точка 1, засновано на извршената ревизија.

6. Ревизијата од точка 1 на овој извештај е планирана и извршена во период од 05.10.2009 до 09.10.2009 година, од страна на тим на Државниот завод за ревизија.

7. Цел на ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај е да овозможи ревизорот да изрази мислење:

- дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат финансиската положба и резултатот на финансиските активности во согласност со применетата законска регулатива;
- дали е остварено законско и наменско користење на средствата кои претставуваат државни расходи.

8. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани на годишната сметка составена според важечките прописи во Република Македонија со извршени рекласификации поради добивање на појасна слика.

Овластен државен ревизор

9. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховни ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија при вршењето на државната ревизија. Овие стандарди бараат ревизијата да се планира и подготви, со цел да се добие разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од значајни погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува испитувања на докази, проценување на користени сметководствени принципи, како и на важни проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, давање општа оценка за презентацијата на финансиските извештаи и давање оценка за конкретни финансиски трансакции. Веруваме дека извршената ревизија ни обезбедува разумна основа за изразеното мислење.

10. На ден 11.12. 2009 година примени се забелешки по Претходен извештај за извршена ревизија на финансиските извештаи за 2008 година на Општина Маврово и Ростуша за средствата на сметката на Буџетот, под број 08-65/9 од 10.12. 2009 година, од законскиот застапник – Градоначалникот на Општина Маврово и Ростуша. Истите се разгледани при што е одлучено дека забелешките на наодите од точка 10.3.1. и 10.3.2. **не се прифаќаат** и наодите остануваат во Конечниот извештај од причина што ревизијата не доби релевантен и достатен ревизорски доказ, како основ за нивно прифаќање.

11. Со ревизијата на финансиските извештаи за 2008 година, ревизорите на Државниот завод за ревизија го утврдија следното:

11.1. Неправилна примена на акти

11.1.1. Општина Маврово и Ростуша нема донесено буџетски календар во кој ќе се утврдуваат роковите за планирање на општинскиот буџет, односно роковите во кои градоначалникот до општинските буџетски корисници ги доставува главните насоки за изготвување на финансиските планови, роковите во кои општинските буџетски корисници ги доставуваат своите финансиски планови до градоначалникот и рокот во кој градоначалникот го доставува предлогот на буџетот до советот на општината. Не донесувањето на буџетскиот календар е спротивно на одредбите од Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа и придонесува за постоење ризик од ненавремено спроведување на буџетскиот процес.

Препорака:

Одделението за финансирање, буџет и локален економски развој и за администрирање на приходи да изготви буџетски календар во кој јасно ќе бидат дефинирани роковите за навремено спроведување на буџетскиот процес согласно Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа.

11.1.2. Во општина Маврово и Ростуша нема воспоставено организациона структура, методи и процедури со кои ќе се обезбеди функционирање, следење и развој на ефикасен систем на сигурен финансиски менаџмент и контрола согласно Законот за јавна внатрешна финансиска контрола. Како главни причини се:

- постојниот кадровски потенцијал на општината нема соодветен кадровски капацитет да воспостави ефикасен систем на контрола, и
- просторната оддалеченост на одделни одделенија.

Невоспоставената финансиска контрола придонесува за постоење ризик од не придржување кон законите и интерните акти како и за ненаменско и незаконско користење на средствата и располагање со ресурсите.

Препорака:

Да се воспостави систем на јавна внатрешна финансиска контрола со што ќе се обезбеди извршување на активностите на општината на транспарентен начин во согласност со законската регулатива и наменско и законско користење на јавните средства.

11.1.3. Советот на општина Маврово и Ростуша нема донесено Програма за уредување на градежно земјиште за 2008 година согласно Законот за градежно земјиште. Со оглед на фактот дека во Програмата, меѓу останатото треба да се содржани податоци за обемот и степенот на опремување на градежно земјиште со објекти на основната и секундарната инфраструктура, за трошоците за уредување на градежното земјиште, висината на надоместокот за уредување на градежното земјиште и неговата распределба, начинот на распределба на средствата за финансирање за изградба и одржување на инфраструктурата, не донесувањето на Програмата влијае на реалноста на прибраните средства од граѓаните, планираните средства во Буџетот за уредување на градежното земјиште и ненаменско користење на буџетските средства.

Причина за ова е неажурната и не координираната општинска администрација која физички е поделена, односно Одделението за урбанизам, комунални дејности, туризам, угостителство и заштита на животна средина каде се врши пресметката на надоместокот е сместено во Маврови Анови додека останатите служби се сместени во с.Ростуша. Како резултат на ова надоместокот за уредување на градежно земјиште се пресметува по стари одлуки донесени од поранешните совети и тоа:

- За подрачјето на Маврови Анови по одлука за утврдување на надоместок на трошоците за уредување на градежно земјиште од 1997 година,
- За подрачјето на Ростуша по Одлука за утврдување на надоместок за уредување на градежно земјиште на територијата на општина Ростуша од 2001 година.

Не донесувањето нови одлуки за пресметување на надоместокот за уредување на градежно земјиште по реални пазарни вредности доведува до намалени приходи во буџетот на општината што резултира до ограничени и намалени активности.

Препорака:

- Општинската администрација поточно одделението за нормативно-правни, општи, административни работи и јавни дејности во координација со одделението за урбанизам, комунални дејности, туризам, угостителство и заштита на животна средина да изготват програма за уредување на градежно земјиште во согласност со одредбите од Законот за градежно земјиште.
- Советот на Општина Маврово и Ростуша да донесе Програма за уредување на градежно земјиште и Одлука за утврдување на висината на надоместокот за уредување на градежно земјиште.

11.1.4. Општина Маврово и Ростуша не врши надзор над наплатата на таксата за привремен престој согласно Законот за таксата за привремен престој. Како причини надлежните служби ги наведуваат недостигот на кадар и не воспоставената евиденција на лицата кои даваат услуги за сместување на туристи и патници.

Во Правилникот за систематизација на работните места во општинската администрација на Општина Маврово и Ростуша има предвидено работно место соработник за угостителство и туризам, но истото не е пополнето. Општинската администрација нема преземено никакви активности во делот на прибирање на таксата за привремен престој. Невоспоставениот надзор и не преземање соодветни

БУЏЕТНА ОПШТИНА МАВРОВО И РОТУША
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

активности за наплата на комунална такса за привремен престој во општината остава простор за остварување на помали приходи по овој основ.

Препорака:

Градоначалникот на Општина Маврово и Ростуша да ангажира лице кое ќе изготви регистар на вршители на туристички услуги кои се обврзници за плаќање на такса за привремен престој и истото да врши надзор над наплатата на овој вид такса.

11.2. Неправилна примена на сметководствени политики и начела

11.2.1. Општина Маврово и Ростуша во сметководствената евиденција не ги евидентира побарувањата по основ надомест за уредување на градежно земјиште како и ненаплатените побарувања по основ данок на имот и комунална такса на крајот на годината што е спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници. Причината за неевидентирани ненаплатени побарувања по основ данок на имот и комунална такса е што на крајот на годината не се врши поврзување помеѓу даночното и финансиското сметководство. Причината поради која побарувањата по основ на надомест за уредување на градежно земјиште не се евидентираат во сметководствената евиденција е тоа што одделението за урбанизам, комунални дејности, туризам, угостителство и заштита на животна средина каде се врши пресметка на надоместокот и се склучуваат договорите е физички одделено од сметководството на општината и нема добра координираност помеѓу дисперзираните одделенија. Договорите за надомест за уредување на градежно земјиште остануваат во одделението за урбанизам, комунални дејности, туризам, угостителство и заштита на животната средина а до сметководството не се доставува ниту еден примерок. Не координаноста помеѓу службите, немањето пишани процедури за движење на документацијата и отсуството на изградени сметководствени политики доведува до нереално прикажување на состојбата во финансиските извештаи.

Препорака:

Да се воспостави сметководствена политика за евидентирање на побарувањата која ќе се применува континуирано.

11.3. Неправилности во искажувањето на приходите/расходите

11.3.1. Ревизијата не изразува мислење за објективноста и реалноста на приходите по основ даноци на имот и комунална такса за фирма искажани во финансиските извештаи за 2008 година од следниве причини:

- Општината располага со бази на податоци за обврзници по основ на данок на имот и комунална такса за фирма, добиени од Управата за јавни приходи, кои се уште не се ажурирани, што се одразува на комплетноста на податоците. Данок на имот се плаќа само за населено место Маврово и Маврови Анови;
- Не се задолжуваат правните лица за данок на имот што е спротивно на Закон за даноци на имот и има за ефект помали изворни приходи на општинскиот буџет;
- Решенијата не се издадени во законски утврдениот рок;
- Со воспоставената систематизација и пополнетите работни места нема обезбедено сегрегација на надлежности во процесот на утврдување и наплата на даноците. Ваквиот начин на работа придонесува за постоење на ризик од грешки при утврдување и наплата на приходите по овие основи.
- Општинската администрација, има обврска за редовно усогласување на состојбата од регистарот на недвижности со регистарот кој го води Агенцијата за катастар на недвижности на Република Македонија, и до 31 декември

БУЏЕТНА ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУША
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

податоците од регистарот да ги достави до Централниот регистар и Управата за јавни приходи.

Такво усогласување не се врши, што се одразува на комплетноста на податоците.

- Со одредбите на Законот за даноци на имот и Законот за комунални такси е уредено дека наплатата на пристигнатиот даночен долг, паричните казни и каматите кои даночниот обврзник не ги платил доброволно во пропишаниот рок, општинската администрација ја врши со присилна наплата. Од страна на општинската администрација во Маврово и Ростуша не се врши присилна наплата што доведува до помалку остварени приходи.

Некомплетната и неажурна евиденција на даночните обврзници по основ на данок на имот и комунална такса за фирма, како и не преземањето на сите законски мерки за наплата на даночниот долг, придонесува за помалку наплатени приходи во корист на Општината и ограничени активности на Општината.

Препорака:

Вработените во општина Маврово и Ростуша да ги преземат следните активности:

- воспоставување целосна евиденција на даночните обврзници, (по основ на данок на имот и по основ на комунална такса за фирма) односно да се реализира ажурирањето на податоците со увид на терен и утврдување на пазарна вредност на имотот согласно Методологијата;
- редовно усогласување на состојбата на регистарот на недвижности во Општината и регистарот кој го води Агенција за катастар на недвижности, со што ќе се обезбеди реалност на податоците за даночните обврзници;
- да се изврши задолжување со данок на имот на правните лица;
- навремено издавање и доставување на решенијата за данок на имот;
- редовно усогласување на состојбата на регистарот на обврзници за комунална такса за фирма во Општината и регистарот кој го води Централниот регистар на Република Македонија, со што ќе се обезбеди реалност на податоците за обврзниците; и
- преземање мерки за присилна наплата на достасаните ненаплатени даночни долгови.

11.3.2. При утврдување и наплата на данокот на промет на недвижности, наследство и подарок ревизијата го утврди следното:

- пресметувањето на пазарната вредност на земјиштето во Општина Маврово и Ростуша се врши врз основа на цени на земјоделско и градежно неизградено земјиште кои не се утврдени од страна на советот на општината како надлежен орган за утврдување на висината на сопствените извори на приходи за финансирање на општината. При тоа, при проценка на вредноста на земјоделското земјиште и градежно неизградено земјиште според изјавите на членовите на комисијата и увидот во документацијата се користат месните прилики за движење на пазарната вредност на земјиштето кое остава простор за субјективно постапување. Недостаток од јасни и објективни критериуми (утврдени цени) во услови кога се работи за општина со голем број на населени места придонесува за постоење ризик од неточно пресметани приходи.
- приходите по основ на данок на промет на недвижности се помалку пресметани и наплатени во износ од 249 илјади денари, поради утврдена помала пазарна вредност на објект предмет на купопродажба помеѓу две правни лица од пријавената во договорот за купопродажба. Ова од причина што објектот претходно бил предмет на купопродажба помеѓу две правни лица и е земена истата вредност од првата купопродажба без да се води сметка дека пријавената пазарна вредност е два пати повисока од утврдената при претходната продажба.

Препорака:

Советот на општина Маврово и Ростуша да донесе акт за утврдување на висината на цената на земјоделското и градежното земјиште по класи и зони согласно пазарните услови во одделни населени места.

12. Според наше мислење, поради значајноста на прашањата изнесени во точките 11.1.3; 11.1.4; 11.2. и 11.3. финансиските извештаи не ја прикажуваат вистинито и објективно финансиската состојба на Општина Маврово и Ростуша на ден 31 декември 2008 година, резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

13. Мислење за наменското и законско користење на средствата кои преставуваат државни расходи е изразено во Извештајот за извршената ревизија на органот на Општина Маврово и Ростуша.

14. Ревизијата е на мислење дека треба да се обелодени следното

Од сметката на буџетот на општина Маврово и Ростуша е наплатено судско извршно решение на износ од 6,933 илјади денари од кои 3,438 илјади денари главен долг и камата 3,495 илјади денари во корист на фирма ДГИТ „АЛЕКС„ од Гостивар.

За изградба на пат за с. Дуф е склучен договор помеѓу фирмата изведувач и месната заедница. Во месец август изведувачот до месната заедница има доставено трета временна ситуација на износ од 3,438 илјади денари. За исплата на третата временна ситуација месната заедница нема обезбедено средства. Тогашниот актуелен Градоначалник на општина Маврови Анови, во 2004 година склучува договор за преземање на права и обврски со месната заедница на с. Дуф, за преземање на долгот за изградба на патот за с. Дуф. Со буџетот и Одлуката за извршување на буџетот не се планирани средства за оваа намена ниту во 2003 ниту во 2004 година и нема согласност од Советот за задолжување на општината по основ на договор за преземање на долг. По склучувањето на овој договор, ниту со буџетот за 2005 година не се планирани средства за оваа намена, како и не е извршено евидентирање на обврските по овој основ во сметководствената евиденција на општината и не е изготвен извештај од надзорот за објектот во каква фаза на извршување се наоѓа. Општината поради не постапување по овој договор била тужена од страна на изведувачот. Основниот суд во Гостивар со првостепенa пресуда ја отфрла тужбата на изведувачот и донесува пресуда во корист на општината со која договорот за преземање на долг се третира како фиктивен.

По пресудата изведувачот на работите поднесува жалба, која Апелациониот суд ја прифаќа и ја преиначува првостепената пресуда. Против второстепената пресуда општината Маврово и Ростуша благовремено има вложено ревизија до Врховниот суд на Република Македонија која е одбиена како неоснована. Од страна на општината за овој случај информирани се сите надлежни органи за преземање на мерки во нивна надлежност, од аспект дека за друг ист случај на потпишан договор за преземање на права и обврски, Апелациониот суд ја има потврдено пресудата на првостепениот суд.

Скопје 21.12.2009 година

Овластен државен ревизор

БУЏЕТНА ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУША
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БУЏЕТ НА ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУША
БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2008 ГОДИНА

Опис на позицијата	Образложение	во 000 Ден.	
		2008	2007
Приходи			
Даночни приходи	3.1.	11,377	9,060
Неданочни приходи	3.2.	388	872
Капитални приходи	3.3.	330	0
Трансфери и донации	3.4.	31,365	26,414
Вкупно приходи		43,460	36,346
Расходи			
Тековни расходи			
Плати, наемнини и надомести	3.5.1.	7,642	6,248
Резерви и недефинирани расходи	3.5.2.	157	236
Стоки и услуги	3.5.3.	11,179	8,515
Субвенции и трансфери	3.5.4.	8,756	2,325
Социјални бенефиции	3.5.5.	26	85
Вкупно тековни расходи		27,760	17,409
Капитални расходи	3.6.	5,115	3,652
Вкупно расходи		32,875	21,061
Суфицит (вишок) на приходи		10,585	15,285

БУЏЕТНА ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУША
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БУЏЕТ НА ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУША

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА 31.12.2008 ГОДИНА

Опис на позицијата	Образложение	во 000 ден.	
		2008	2007
Актива			
Тековни средства			
Парични средства	4.1.1.	10,585	15,285
Вкупно тековни средства		10,585	15,285
Вкупна актива		10,585	15,285
Пасива			
Тековни обврски			
Пасивни временски разграничувања	4.2.1.	10,585	15,285
Вкупно краткорочни обврски		10,585	15,285
Вкупна пасива		10,585	15,285